

њена два облика – строжи и блажи. По строжем облику апсолутне већине се сматра да је изабран онај кандидат који је добио 50% +1 глас од укупног броја бирача уписаних у бирачки списак, док је по блажем облику изабран онај кандидат који је добио 50%+1 глас од броја бирача који су изашли на изборе. Како се у овом систему апсолутне већине потребна већина гласова тешко постиже (и у строжој и блажој варијанти), то се код њега појављује потреба за два гласања па се зато он и назива системом вишекружног гласања. Уколико дође до новог, другог гласања (због непостојања апсолутне већине), онда је довољна и релативна већина па би по њој био изабран кандидат који је добио највећи број гласова у односу на остале кандидате.

Уколико се већински систем примењује у варијанти релативне већине, онда је то једнокружно гласање јер се гласа само у једном (првом) кругу и по њему је изабран кандидат који је добио релативну већину гласова, односно који је освојио највећи број гласова у односу на остале кандидате. Зато се овај систем и назива исподполовичном већином јер по њему може бити изабран неко за кога је гласало мање од половине бирачког тела, што му је велика мана. У таквом систему избора, односно расподеле мандата, изабрани кандидат не одражава вољу већине бирачког тела, што би логично било очекивати. Овакав систем иде на руку јаким и добро организованим странкама јер се ту гласови ретко растурају на више кандидата док се систем апсолутне већине примењује у земљама с великим бројем лабаво организованих група. Већински систем с једним кругом гласања примењује Енглеска, док се већински систем гласања у два круга примењује у Француској и та разлика је очита у ова два случаја јер у Енглеској постоје само две јаке и снажно организоване странке које се боре за ту већину, док је у Француској много политичких странака и због растурања гласова на њих се примењује гласање у два круга, при чему у другом кругу учествују само кандидати који су у првом кругу гласања добили 12,5% од свих уписаних бирача а ако ни један кандидат не освоји овај проценат гласова, у други круг улазе прва два кандидата из првог круга.

б) Систем сразмерног представништва (пропорционални систем)

Овај систем се примењује када се бира више представника у изборној јединици и када се гласа за листу на којој постоји више кандидата. Пропорционална расподела мандата је настала као реакција на већински систем (у коме победник добија све, а побеђени ништа) и сматра се да је она правичнија и демократичнија јер омогућује да се сразмерно